

Wordpress forklart, med temaet Alyeska og innstikket Wysija

Innledning

I flere prosesser hvor jeg har satt opp Wordpress som publiseringsverktøy for mine kunder har jeg støtt på det faktum at jeg ikke finner Wordpress-dokumentasjon på norsk. Ettersom svært mange av de som tar Wordpress i bruk har sin ekspertise på helt andre områder enn webpublisering har dette vært et stort savn, så jeg har skrevet en selv.

(Jeg anbefaler den som skal benytte dette dokumentet å skrive det ut, og ha det liggende fremme når man sitter innlogget i Wordpress-installasjonen.) For øvrig vil det være spor i dette dokumentet fra at det er skrevet for en kunde av meg. Jeg håper det ikke er for forstyrrende...

(Dette må også nevnes først: Når jeg lager en Wordpress-site med Alyeska som tema laster jeg opp bruksanvisningen som følger med temaet på <http://adressentilhjemmesiden.no/bruksanvisning/>. Da er det alltid enkelt for kundene mine å finne den igjen. –Så velger du et tema hvor en html-bruksanvisning er inkludert (det er ikke bare Alyeska som har dette) så anbefaler jeg deg å gjøre det samme.)

Innholdsliste

Innledning.....	1
Forståelse av presentasjon på Internett.....	4
HTML.....	4
CSS (Cascading Style Sheets).....	5
Behandling av bilder for bruk på nett.....	6
Prosedyre for å generere et bilde for bruk på nett.....	6
Lurt å tenke på angående bilder på nettsiden:.....	6
Wordpress- Det grunnleggende.....	7
Wordpress -Administrasjonsgrensesnittet.....	8
Kontrollpanel (Control panel).....	8
Hjem (Home).....	8
Oppdateringer (Updates).....	8
Innlegg (Posts).....	8
Alle innlegg (All posts).....	8
Legg til nytt (Add new).....	9
Kategorier (Categories).....	10
Stikkord (Tags).....	10
Media.....	10
Bibliotek (Library).....	10
Legg til ny (Add new).....	10
Lenker (Links).....	10
Alle lenker (All links).....	10
Legg til ny (Add new).....	10

Lenke kategorier (Link categories).....	11
Sider (Pages).....	11
Alle sider (All pages).....	11
Legg til ny (Add new).....	11
Template.....	11
Sidebar Layout.....	11
Kommentarer (Comments).....	11
Sliders (En del av temaet Alyeska).....	11
Builder (En del av temaet Alyeska).....	12
Wysija (Plugin) (Nyhetsbrev).....	12
Newsletters.....	13
Subscribers.....	13
Settings.....	13
Utseende.....	13
Temaer (Themes).....	13
Widgeter (Widgets).....	13
Widget Areas (En del av temaet Alyeska).....	14
Menyer (Menus).....	14
Temalokasjoner.....	14
Tilpassede lenker.....	14
Sider.....	14
Kategorier.....	14
Selve menyene (Den høyre delen av vinduet).....	14
Bakgrunn (Background).....	15
Theme Options (En del av temaet Alyeska).....	15
Redigering (Editing).....	15
Innstikk (Plugins).....	15
Installerte innstikk (Installed plugins).....	15
Legg til nytt (Add new).....	15
Redigering (Editing).....	15
Brukere (Users).....	16
Alle brukere (All users).....	16
Legg til ny (Add new).....	16
Din profil (Your Profile).....	16
Verktøy (Tools).....	16
Tilgjengelige verktøy (Available tools).....	16
Importer (Import).....	16
Eksporter (Export).....	16
Innstillinger (Settings).....	16
Generelt (General).....	16
Skriving (Writing).....	17
Lesing (Reading).....	17
Diskusjon (Discussion).....	17
Media.....	17
Fortrolighet (Privacy).....	17
Permalenker (Permalinks).....	17
Kontakt (Plugin).....	17
Tips og Triks.....	18
Poste et innlegg med et galleri.....	18

Fine programmer til arbeid med nettsider.....	18
Bildestørrelser (I temaet Alyeska).....	18
Shortcodes i Alyeska.....	19
Hvordan bruke shortcodes.....	19
Kolonner.....	19
Innleggsvisning (kopierte fra temaets hjemmeside).....	21
Post Grid.....	21
Post List.....	22
HTML.....	23
Knapper.....	23
Usage Instructions.....	23
Options.....	23
Lenker.....	23

Forståelse av presentasjon på Internett

HTML

Internett ble i sin tid laget for kun å dele tekst. Til dette designet de et språk som kalles HTML (Hyper Text Markup Language).

HTML benytter *tags* for å beskrive funksjonen til teksten som skrives. Formatet er (stort sett) som følger:

```
<funksjon>Tekst som har funksjon</funksjon> .
```

Som dere ser er det to tilsynelatende like elementer før og etter teksten. Forskjellen er at den siste «krokodilleparentesgruppen» har en / i seg. Denne indikerer en avslutning på beskrivelsen av funksjonen.

Nettleseren din tolker så disse tagsene, og presenterer teksten på forskjellig måte, avhengig av hvordan du har beskrevet teksten.

Her følger noen eksempler på HTML-tags:

```
<h1>Overskrift</h1>

<h2>Overskrift</h2>

<h3>Overskrift</h3>

<h4>Overskrift</h4>

<h5>Overskrift</h5>

<h6>Overskrift</h6>

<p>Avsnitt (Eller setning, om du heller vil kalle det dét.)</p>
```

Denne listen uten nummerering (unordered list) lages på følgende måte i HTML:

- Listepunkt
- Et listepunkt til
- Enda et listepunkt

```
<ul>
  <li>Listepunkt</li>
  <li>Et listepunkt til</li>
  <li>Enda et listepunkt</li>
</ul>
```

Denne nummererte listen (ordered list) lages på følgende måte i HTML:

1. Listepunkt
2. Et listepunkt til
3. Enda et listepunkt

```
<ol>
  <li>Listepunkt</li>
  <li>Et listepunkt til</li>
  <li>Enda et listepunkt</li>
</ol>
```

(Innrykket i HTML-koden er ikke teknisk nødvendig. Det gjøres slik for at det skal være enklere å lese for oss mennesker)

En komplett oversikt over HTML-tags finner du her:

http://w3senteret.com/html5/html5_tags_liste.php (Siden er på norsk)

CSS (*Cascading Style Sheets*)

Etter hvert som Internett ble mer utbredt ble det viktig også å style de forskjellige HTML-elementene. Innledningsvis ble det gjort på følgende måte: (Husk at dette er fra den tiden man satt og skrev selve koden, lenge før Wordpress kom på banen.)

```
<h3 font-color="red">Tekst som er farget rød.</h3>
```

Se deretter for deg at planen var at **alle** dine h3-overskrifter skulle være røde. Det blir mye ekstra skriving for noe som er likt for veldig mange elementer...

Nordmannen Håkon Vium Lie syntes dette var veldig unødvendig, og fant derfor opp Cascading Style Sheets, forkortet CSS.

Prinsippet er som følger.

I en egen fil definerer man hvordan alle (eller de man bruker på nettsiden) HTML-elementer skal se ut. Nettleseren sjekker så css-filen før den viser elementene, og stiler de deretter. Fordelen er stor. Nå kan du skrive på én linje i *stilarket* ditt (det er dét det kalles på norsk) at <h3> skal være rød, for å style alle <h3>-tags røde. -Og fordelene er enda større når du skal endre noe etter at nettsiden er ferdig. Tidligere måtte man gå inn på hvert eneste <h3>-element og endre fra rød til grønn, med css endrer du det bare ett sted.

Med CSS har du (nesten) 100 % kontroll på hvordan en nettside blir seendes ut. Du bruker CSS til å plassere bilder, justere nettsidens bredde, dele den opp i kolonner, og alt annet du kan tenke deg at har med utseendet på siden å gjøre.

Du kan lese mer om CSS her:

<http://w3senteret.com/css/index.php> (Siden er på norsk)

Hvorfor nevner jeg så alt dette? Var det ikke Wordpress du skulle lære oss?

-Jo, det er Wordpress dere skal beherske. -Men en forutsetning for å forstå hvordan Wordpress fungerer og hvorfor det gjør som det gjør er å i alle fall ha en grunnleggende forståelse av hva som skal til for å bygge en nettside. -Og alt Wordpress gjør ender til slutt opp som HTML og CSS.

-Ikke minst er ovennevnte viktig når du skal forsøke å forstå hvorfor Wordpress *ikke* gjør som du ønsker. (Tro meg, det skjer rett som det er!)

Behandling av bilder for bruk på nett

Det aller viktigste når det gjelder å produsere bilder som skal lagres på en nettside er at de må være så små som mulig. Da mener jeg ikke i pixler, men i lagringsstørrelse. Dette skyldes naturligvis at på trege tilkoblinger kan nedlasting av bilder ta veldig lang tid.

Prosedyre for å generere et bilde for bruk på nett

(Dette er hvordan jeg gjør det, og det er absolutt ingen regel, kun en anbefaling.)

- Jo bedre kvalitet det er på originalbildet, jo bedre er det.
- Skaff deg (og lær deg) et bildebehandlingsprogram som både kan skalere, croppe (beskjære) og redusere kvaliteten ved lagring. I Mac forstod jeg at dette finnes allerede. I Windows kan du laste ned og installere f.eks **PhotoFiltre** (som også støtter lag, om du skulle ha behov for noe avansert), eller **FastStone Image Viewer**, som er meget enkelt på bruke. Photofiltre laster du ned herfra: <http://www.photofiltre.com/>. FastStone Image Viewer laster du ned herfra: <http://www.faststone.org/>
- Finn ut hvilken bredde (i pixler) bildet skal ha på nettsiden din. (Et ypperlig verktøy til dette er Firefox-utvidelsen MeasureIt, som kan installeres i Firefox herfra: <https://addons.mozilla.org/en-US/firefox/addon/measureit/>)
- Skalér bildet så det har samme bredde som det du skal bruke på nettsiden. (Dette forutsetter selvfølgelig at du i utgangspunktet vil bruke hele bildet.)
- Beskjær bildet
- Lagre bildet (med et annet navn, så ikke originalen erstattes), og reduser kvaliteten til 80 %. Kvaliteten kan endres når bildet lagres (som). (Dette gjelder .jpg)

Lurt å tenke på angående bilder på nettsiden:

- .jpg brukes til vanlige bilder, .png (ping) brukes når bilder f.eks skal ha gjennomsiktighet, eller ved enkle uttrykk. (Logoer og lignende.)
- Et bilde bør ikke overstige 200 kB. (Husk, dette er en tommelfingerregel, det kan godt være situasjoner hvor du trenger større bilder.)
- Høyde er mer dyrebart enn bredde på en nettside. (Skjermen er mye bredere enn den er høy.)

Wordpress- Det grunnleggende

Du trodde vi var der nå? Å nei du! :)

Først må jeg nevne at i bunnen av Wordpress ligger det en database, med oversikt over alt, fra innhold i artikler, til brukere og når de logger seg inn, til CSS og bilder. Oppå denne databasen ligger Wordpress-programmet, som faktisk ikke er skrevet i HTML, men i PHP. (Databasen kan du forestille deg som mange forskjellige tabeller, med et verktøy (PHP-programmet) som klarer å hente ut informasjon fra de forskjellige tabellene.

PHP-programmet *produserer* HTML (med data fra databasen) *fortløpende*, avhengig av hva som skal vises i nettleseren til den som besøker nettstedet.

Alt i databasen har en unik id. Hver artikkel har sitt eget id-nummer, hver bruker har det, hvert bilde osv.

La meg illustrere med et eksempel:

Du har skrevet og publisert et innlegg du kalte for **Testinnlegg**. Det som egentlig skjer når du trykker på *Publiser nå*, er at du sender en beskjed til PHP-programmet om at innlegget ditt skal lagres i databasen. Der får innlegget ditt en unik id, et tall som gjerne er ett tall høyere enn det forrige innlegget som ble publisert.

La oss si at **Testinnlegg** fikk ID 165.

URL'en (adressen til innlegget på Internett) til innlegget ditt må da nødvendigvis bli

<http://hjemmesidenmin.no/?id=165>

Den adressen sa oss ikke så mye, gjorde den vel?

Dette er det noen av Wordpress-utviklerne som har tenkt på, og derfor har de gjort det mulig å bruke Tittelen (overskriften) på innlegget som id. (Jeg har allerede aktivert denne funksjonen på nettsidene deres, og dere ser det som *Permalenke* like under overskriften når dere skriver et innlegg.)

Med tittelen som id blir URL'en til innlegget vårt

<http://hjemmesidenmin.no/testinnlegg>

Nå snakker vi!

Men hva hvis innlegget vi skriver ikke heter Testinnlegg, men **Dagens meny**? Og vi skriver et nytt innlegg med tittel **Dagens meny hver dag**? Wordpress løser dette ved å slenge på et inkrementerende tall bak hvert nye innlegg.

<http://hjemmesidenmin.no/dagens-meny>

<http://hjemmesidenmin.no/dagens-meny-1>

<http://hjemmesidenmin.no/dagens-meny-2>

<http://hjemmesidenmin.no/dagens-meny-3>

osv. Da blir hver id unik uansett.

-Så hvorfor nevner jeg dette tekniske babbelet? Fordi i Wordpress, spesielt med *shortcodes*, så refereres det rett som det er til et eller annet hvor du må vite id'en. Jeg håper dette hjelper deg til å forstå hvorfor.

Wordpress -Administrasjonsgrensesnittet

Da var vi der!

- All konfigurasjon i Wordpress gjøres fra administrasjonsgrensesnittet.
- Adressen er alltid ¹ <url til nettsted>/wp-admin (f.eks <http://hjemmesidenmin.no/wp-admin>)
- Den som setter opp Wordpress oppretter brukere med administrasjonsrettigheter. Disse brukerne får et unikt brukernavn og passord. (Husk (**DETTE ER EKSTREMT VIKTIG!!!**) å bytte passord til noe unikt som er vanskelig å gjette! Hvis du synes det er vanskelig å lage gode passord ingen kan gjette foreslår jeg at du tar en titt her: <http://envide.no/passord-lag-et-som-er-left-a-huske-men-vanskelig-a-gjette/>

Administrasjonsgrensesnittet er laget med en meny på venstresiden. Resten av det du ser er dedikert til arbeidsoppgavene du planlegger å utføre.

La oss gå i gjennom menyen på venstresiden, fra toppen og nedover.

Kontrollpanel (Control panel)

Du ser det samme som du ser når du klikker på undermenyen Hjem.

Hjem (Home)

Det er her du havner når du logger deg inn. Den inneholder snarveier til det som er de antatt mest brukte funksjonene, samt en lenke til en Wordpress-veiledning.

Oppdateringer (Updates)

Du blir varslet om oppdateringer når du er innlogget i Wordpress, men det er hit du går hvis du vil se en oversikt. Det som kan oppdateres er selve Wordpress, innstikk (plugins) til Wordpress, og maler (templates).

Innlegg (Posts)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Alle innlegg.

Alle innlegg (All posts)

Her ser du en oversikt over alle innleggene dine (eller artikler, som jeg har en lei uvane med å kalle dem).

Oversikten viser: Tittel, Hvem forfatteren er, hvilke kategorier innlegget er knyttet til, stikkord, om noen har kommentert på innlegget, og dato for når innlegget ble publisert. Du kan også se om innlegget faktisk er publisert eller ikke.

Et innlegg er enkelt forklart en oppdatering av en blogg (som igjen kan være en del av en større nettside).

Innlegg kan sorteres i kategorier.

¹ Dette er ikke helt riktig. Den kan også være <url til nettsted>/wordpress/wp-admin

I menyen din på nettstedet kan du f.eks ha en lenke til en kategori av innlegg. Når en besøkende klikker på lenken vil vedkommende se alle innlegg du har postet i den kategorien, sortert med det nyeste innlegget først.

Legg til nytt (Add new)

Det er her du skriver nye innlegg. (Husk å lagre ved å publisere/oppdatere når du gjør endringer!)

Viktige funksjoner:

- Redigeringsvinduet åpner alltid i den fanen du var i sist gang du lukket innleggs-vinduet. (Nå snakker jeg om Visuell eller HTML)
- Bilder du vil ha *i innlegget* settes inn fra **Last opp / sett inn** over menyknappene.
- I popup-vinduet som åpner seg hvis du klikker på **Last opp / sett inn**:
 - **Fra datamaskin**: Du laster opp ett eller flere bilder fra maskinen
 - **Fra URL**: Du kjenner Internettadressen til bildet, og limer inn adressen her.
 - **Mediabibliotek**: Du velger fra bildene i biblioteket ditt. (Se Media)
 - Hvis det allerede er lastet opp et (eller flere) bilde(r) som er tilknyttet artikkelen du jobber i vil du ha et alternativ til, nemlig **Galleri**. Her finner du disse bildene. (Når alt dette er sagt: I dét et bilde er lastet opp, uansett om du gjør det når du er i en artikkel, i en side, eller direkte fra Mediabiblioteket vil bildet alltid være tilgjengelig fra Mediabiblioteket. (Se Media)
 - Husk å klikke på **Sett inn i innlegg** når du har funnet bildet du vil bruke...
- Et fremhevet bilde (Illustrasjonsbildet du ser i oversiktssiden over alle innleggene) settes inn fra **Velg fremhevet bilde** nede til høyre. Husk å klikke på **Bruk som fremhevet bilde** når du har lastet opp bildet du skal bruke. Etter at du har klikket på **Bruk som fremhevet bilde** må du lukke popup-vinduet manuelt oppe til høyre.
- Innlegg som ikke tilknyttes noen kategori havner i en autokategori som kalles **Ukategorisert**. Menypunktet *Nyheter* på nettsiden henter innlegg fra kategoriene **Ukategorisert** og **Blogg**. Menypunktet *Hva skjer* på nettsiden henter innlegg fra *kategorien Hva skjer?*.
- Hvis det *står en hake* i **Publish to Facebook**² så er innlegget *ikke* publisert på Facebook. Innlegget blir da publisert når du trykker på **Publiser** eller **oppdater** (Hvis du ikke fjerner haken). Hvis det *ikke står en hake* i **Publish to Facebook** så betyr det at innlegget *allerede er publisert* til Facebook ved en tidligere anledning. Du kan publisere innlegget på nytt ved å sette en hake der.
- Shortcodes (Gjelder Alyeska) aksesseres fra menyknappen **TB** (som kun er synlig i *Visuell visning*).
- Under redigeringsvinduet ser du **Post Options**. Dette er en del av *Alyeska-temaet*. Her kan du endre innstillinger for **Meta-informasjon** (informasjon om forfatter, publiseringsdato og kategorier), **Kommentarer** og **Breadcrumbs** (Dette er en lenke som viser artikkelen din hierarkisk plassert i forhold til resten av nettstedet. Velg å vise den en gang for å se hva det er. Du kan eventuelt skjule den igjen etterpå.) Det du

2 Krever at innstikket *Facebook Page Publish* er installert.

bestemmer her er om disse tingene skal vises for besøkende eller ikke. Standard er at kommentarer og Meta-informasjon vises, mens Breadcrumbs skjules. *Default post setting* under **Featured Image** er at bildet skal vises i full bredde. Nederst ser dere **Utdrag**. Dere kommer neppe til å relatere dere til det, men hvis så skulle skje, vit at utdrag på engelsk heter Excerpt. (Jeg har ikke satt meg inn i dette selv, da jeg ikke har hatt behovet ennå.)

Kategorier (Categories)

Her definerer dere kategoriene Innlegg kan tilknyttes. Jeg har allerede definert kategoriene **Blogg** og **Hva skjer?**. Hvis dere lager en ny kategori så blir *Permalenke* fylt ut automatisk hvis dere ikke skriver noe i feltet.

En kategori får en egen adresse (URL), og hvis man lager en lenke til den vil alle Innlegg tilknyttes kategorien når man klikker på lenken. Innleggene vil være sortert med det nyeste innlegget øverst.

Stikkord (Tags)

Disse fungerer omtrent som kategorier, og kan også konverteres til en kategori. Stikkord kan for eksempel brukes til stikkordskyer. (Se et eksempel her: <http://snla-it.no/knowledge/wordle-stikkordsky-som-illustrasjon>)

Media

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Bibliotek

Bibliotek (Library)

En oversikt over alle mediafiler (bilder, lydfiler, pdf'er osv) du har lastet opp til nettstedet ditt.

Legg til ny (Add new)

Her laster du opp nye mediafiler. Du kan laste opp flere enn en om gangen hvis du vil. Disse mediafilene vil være tilgjengelige til innsetting i Innlegg senere.

Lenker (Links)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Alle lenker

Alle lenker (All links)

Dette kommer dere neppe til å ta i bruk, men her vises en oversikt over alle lenkene dere har lagt til. Årsaken til denne samlingen kan være at man f.eks vil ha en widget i en sidebar (sidepanel) med lenker fra en gitt lenkekategori.

Legg til ny (Add new)

Her legger dere til nye lenker til samlingen.

Lenke kategorier (Link categories)

Her definerer dere kategorier til lenkene.

Sider (Pages)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Alle sider.

Alle sider (All pages)

Der et innlegg blir brukt når man ønsker å oppdatere noe jevnlig, blir sider brukt til presentasjon av mer statisk informasjon. Å jobbe med sider er ellers ganske likt det å jobber med innlegg. Det som er den største forskjellen er at man kan ta i bruk mange forskjellige side-templates (En for forsiden, en for Kontakt oss osv, mens innlegg alltid vil styles likt. (Så sant man ikke bruker en mal som Alyeska da...) Utover dette kan en side like gjerne oppfattes som en *innleggskategori*. (Når du lager menyen lager du lenker til sider, og til innleggs kategorier.)

Legg til ny (Add new)

Her legger du til en ny side. Det er like greit å lese det som står under Innlegg, for det er stort sett helt likt. Unntakene er som følger:

Template

I Alyeska kan du designe en eller mange sidemal(er) (page-template(s)). Malene du har designet vil komme opp under dette valget.

Sidebar Layout

En sidebar er et område på nettstedet som (ikke overraskende) befinner seg til siden for hovedinnholdet.

Her velger du hvordan dette skal settes opp på akkurat denne siden.

Kommentarer (Comments)

Her kan du godkjenne eller avise eventuelle kommentarer besøkende har lagt igjen på siden din.

Sliders (En del av temaet Alyeska)

Sliders er en måte å vise bilder (og videoer) på, slik at de roterer på nettsiden. Alyeska har en egen måte å bygge sliders på, og det gjøres herfra.

Prinsippet er:

1. Opprett en ny slider (*Add slider*): Gi den et navn og si om det skal være en slider av type *Standard* eller *Carousel 3D*. Klikk **Add new Slider**
2. Klikk på **Add New Slide**, og klikk på pilen (trekant som peker nedover) hvis innstillingene for den nye sliden ikke vises,
3. Under **Get Image** velger du bildet til denne sliden.
4. *View Full-Size*

5. **Image Link:** Du setter inn en URL. Når sliden vises for de besøkende vil de se en liten pil oppe i venstre hjørne av bildet. Klikker de på den åpnes lenken (URL'en) du limte inn her.
6. **Headline:** Dette er tekst som vises oppå bildet når de besøkende ser sliden. Headline-teksten er større enn Description.
7. **Description:** Beskrivende tekst. Denne teksten vises oppå bildet når de besøkende ser sliden. Teksten kan HTML-formateres. Hvis du vil sette inn en tekst som sier **Bestill billetter nå**, med en lenke til en annen side går du frem på følgende måte:
 1. Skriv innf.eks følgende:


```
Noen få plasser igjen! <a href="">Bestill billetter nå!</a>
```
 2. Åpne siden du vil lenke til. Øverst i nettleseren din ser du URL'en. Kopiér denne (eks: <http://hjemmesidenmin.no/artikkelnavn>)
 3. Lim inn lenken mellom anførselstegnene, slik at det blir seendes slik ut:


```
Noen få plasser igjen! <a href="http://hjemmesidenmin.no/artikkelnavn">Bestill billetter nå!</a>
```

(Ikke bry deg om at det er på flere linjer i eksemplet over. Det er meningen at alt skal være på én linje.)
8. **Button:** Du kan også sette inn en knapp. Du må fylle inn knappetekst, om lenken skal åpne et nytt vindu (Ikke velg dette hvis du lenker til et sted på din egen side.), og URL.
9. Helt til høyre ser du forskjellige innstillinger du kan endre som er unikt for akkurat denne sliden.
10. Klikk **Update Slider** når du er ferdig med denne sliden.
11. Gjenta prosedyren fra og med punkt 1 til du har lagt til alle bildene du ønsker i slideren.
12. Gå tilbake til **Manage Sliders**.
13. Til høyre i vinduet ser du at hver slider har en (unik) shortcode. Kopiér og lim inn denne shortcoden (inkludert klammeparentesene) i innlegget/innleggene og/eller siden(e) du vil vise slideren på.

Du kan ellers lese mer om dette her:

<http://hjemmesidenmin.no/bruksanvisning/#slider-manager>

<http://hjemmesidenmin.no/bruksanvisning/#slider-manager>

Builder (En del av temaet Alyeska)

Her setter man opp maler (templates) for layout på sider. Jeg har laget én, for forsiden (Hjem). Å forklare hvordan man gjør dette med tekst er nærmest umulig, så jeg ber dere heller lese og se videoene her:

<http://hjemmesidenmin.no/bruksanvisning/#custom-layouts>

<http://hjemmesidenmin.no/bruksanvisning/#custom-layouts>

Wysija (Plugin) (Nyhetsbrev)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Newsletters.

Newsletters

Som du sikkert har forstått, herfra genererer du nyhetsbrev. Når folk registrerer seg på nettsiden ved hjelp av dette innstikket (plugin'en) havner de i en database. Wysija lar deg sende HTML-eposter til de som ligger i databasen.

Her ser du en oversikt over alle nyhetsbrevene du ar sendt ut, og du kan også sende ut et nytt herfra. Klikk **Create a new newsletter**, eller hold musen over tittelen på et av de tidligere du har sendt ut og velg **Duplicate** for å lage et nytt nyhetsbrev basert på dette brevets utseende. Resten bør være selvforklarende.

Subscribers

Her ser du en oversikt over alle som abonnerer på nyhetsbrevene. Du kan ha lister med abonnenter. Deretter kan du hver gang velge hvilke lister du vil at nyhetsbrevet du skriver skal sendes til. Når folk registrerer seg havner de egentlig ikke i noen liste, kun i en sekkepost som kalles *Synched Wordpress*. Du legger folk til i lister ved å klikke på de. Skal du legge mange til i en liste bruker du avsjekkingsboksene til venstre for epostadressene sammen med **Bulk Actions**-verktøyet på toppen.

Settings

Her konfigurerer du Wysija. Blant ting du kan endre på er e-postadressen det sendes fra, hva det skal stå i abonnementspostene osv.

For øvrig anbefaler jeg den som skal sende ut nyhetsbrev om å lese denne artikkelen (skrevet av de som har utviklet Wysija): <http://support.wysija.com/knowledgebase/6-golden-rules-to-avoid-being-labeled-a-spammer/>

Utseende

Du ser det samme som når du klikker på Temaer.

Temaer (Themes)

Temaer er komplette oppsett av hvordan Wordpress skal se ut. De kan kjøpes eller lastes ned gratis fra Internett. Vi har kjøpt temaet Alyeska, som du kan se originalen til her:

<http://www.themebld.com/demo/alyeska/>

Du bør ikke gjøre endringer her hvis du ikke er sikker på hva du gjør.

Widgeter (Widgets)

En widget er en liten «snutt» du kan plassere i en sidebar. (Se for øvrig Widget Areas)

Navnet på sidebarene ser du til høyre. Tilgjengelige widgets ser du til venstre. Dra widgeten inn i sidebaren for å ta den i bruk.

De fleste widgets viser et vindu med innstillinger du må gjøre før du tar de i bruk i det du har sluppet de inn i en sidebar.

Du trenger ikke oppdatere noe på denne siden. Alle endringer blir tatt i bruk i det du klikker **Save** på widgeten du har lagt til.

Widget Areas (En del av temaet Alyeska)

Her kan du lage egne sidebars, som du kan knytte til forskjellige sider eller kategorier, eller til og med enkeltstående poster. Se videoer her:

<http://hjemmesidenmin.no/bruksanvisning/#widget-areas>

<http://hjemmesidenmin.no/bruksanvisning/#widget-areas>

Menyer (Menus)

Menyer er navnet på det vi bruker for å navigere oss rundt på siden, slik at vi slipper å skrive URL'en til hver eneste side vi vil se når vi besøker nettstedet. I temaet vårt har vi plassert en stor meny på toppen.

Temalokasjoner

Alyeska (temaet vi bruker nå) vil vite hvilken meny vi vil bruke som standardmeny, og eventuelt hvilken meny vi vil ha plassert i footeren (nederst på siden vår.)

Gjør du endringer her er det viktig at du klikker på knappen det kun står **Lagre** på. Knappen Lagre meny oppdaterer nemlig ikke endringene du gjør her, og vice versa.

Tilpassede lenker

Hvis du skal ha et meny punkt som f.eks lenker ut av nettstedet ditt, eller til et utvalgt innlegg, så gjør du det herfra.

Skriv inn URL'en og skriv inn hva du vil det skal stå på menyknappen.

Klikk på **Legg til meny** når du er ferdig.

Sider

Her velger du sider du vil lenke til i menyen.

Klikk på **Legg til meny** når du er ferdig.

Kategorier

Her velger du (blogg)kategorier du vil lenke til i menyen.

Klikk på **Legg til meny** når du er ferdig.

Selve menyene (Den høyre delen av vinduet)

Jeg har laget én meny, og den heter *Standard*. Skal du lage fler klikker du på **+**-tegnet øverst. Den menyen som er fremhevet er den menyen nye elementer blir lagt til i når du trykker *Legg til meny* fra **Tilpassede lenker**, **Sider** og **Kategorier**.

Menyelementene kan flyttes på ved å dra de med musen. Plasseres de forskjøvet vil de fremstå som en undermeny av elementet som står over.

Du kan fjerne et menyelement, eller bytte navn på det, ved å klikke på trekanten til høyre på menyelementet.

Husk å klikk **Lagre meny** når du er ferdig med å gjøre endringene.

Bakgrunn (Background)

Denne er ikke i bruk så lenge vi bruker temaet Alyeska

Theme Options (En del av temaet Alyeska)

Her kan dere endre fonter og en lang rekke andre innstillinger for Alyeska.

Husk å klikke **Save Options** når dere er ferdige.

Sjansen er stor for at dere ikke har lyst til å trykke så mye her inne...

Redigering (Editing)

Herfra kan man editere filene som bygger opp Alyeska direkte. (Altså direkte i .php-filene og .css-filene)

Innstikk (Plugins)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Installerte innstikk.

Installerte innstikk (Installed plugins)

Et innstikk er en programsnitt du kan laste ned fra Internett og installere i Wordpress, for på den måten å utvide funksjonaliteten. (Nyhetsbrev, værmelding, mobilmodus, kontakt oss-skjema osv.)

Et aktivert innstikk kan være i tre forskjellige modus:

- Installert, men ikke aktivert eller tatt i bruk, så ingen ser det.
- Installert og aktivert, men ikke tatt i bruk, så ingen ser det.
- Installert og aktivert, og tatt i bruk i et innlegg, i en side eller som en widget, og besøkende kan se effekten.

Her ser du en oversikt over innstikkene som er installert, samt statusen de har. (Om de er aktivert eller ikke.) På noen av innstikkene kan du også endre innstillingene herfra. På andre innstikk dukker innstillingene opp under hovedmenypunktet Innstillinger (se dette), mens atter andre igjen skal justeres i det de f.eks aktiveres som en widget.

Legg til nytt (Add new)

Herfra installerer du innstikk du har lastet ned.

Innstikk kan søkes opp og lastes ned herfra:

<http://wordpress.org/extend/plugins/>

Redigering (Editing)

Herfra kan man editere filene som bygger opp innstikkene direkte. (Altså direkte i .php-filene og .css-filene)

Brukere (Users)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Alle brukere.

Alle brukere (All users)

En bruker i denne sammenhengen er en som har en rolle i Wordpress. Rollene er hierarkisk inndelt. Du er for eksempel administrator, med alle rettigheter. Det betyr at du kan opprette en ny bruker som enten også er administrator, eller kanskje bare har rettigheter til å publisere innlegg.

Herfra kan du gå inn og redigere eksisterende brukere. Det du kan editere er kallenavn, passord, rolle, kontaktinfo osv. Et kallenavn er for øvrig det som blir brukt i Meta-informasjonen til Innlegg. På Kafé Transformator er mitt *Brukernavn* admin, mitt *Fornavn* Erol, men mitt *Kallenavn* Kafé Transformator. Derfor ser alle innlegg jeg har skrevet ut som de er postet av Kafé Transformator.

Legg til ny (Add new)

Herfra legger du til nye brukere.

Din profil (Your Profile)

Her endrer du din egen profil.

Det som er verdt å merke seg her er Verktøylinje. Fjerner du haken vises ikke lenger verktøylinjen på toppen av skjermbildet når du ser på nettstedet slik vanlige besøkende ser det.

Verktøy (Tools)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Tilgjengelige verktøy.

Tilgjengelige verktøy (Available tools)

Her ser dere en oversikt over forskjellige systemverktøy som er tilgjengelige. Dere skal nok neppe inn her.

Importer (Import)

Et verktøy for å importere fra en annen Wordpress-installasjon

Eksporter (Export)

Herfra eksporterer du Wordpress-nettstedet ditt.

Innstillinger (Settings)

Du ser det samme som når du klikker på undermenyen Generelt

Generelt (General)

Forskjellige innstillinger for nettstedet ditt.

Spesielt Slagord bør du se på. Det er den teksten som vises i fanen i nettleseren når folk besøker nettstedet ditt. Også Google biter seg merke i den teksten...

Husk å klikke **Lagre endringene** hvis du gjør endringer her.

Skriving (Writing)

Forskjellige innstillinger relatert til tekniske forhold rundt det å publisere innlegg.

Hvis man vil bruke eksterne publiseringsverktøy som f.eks mobil, Windows Live Writer eller MarsEdit for Mac så må man huske å aktivere for XML-RPC her.

I utgangspunktet skal jeg ha satt opp alle innstillingene for dere.

Lesing (Reading)

Her kan dere f.eks endre hvor mange innlegg som skal vises på én side før den besøkende må trykke Eldre innlegg. Standard er 10.

Dere må **IKKE** endre på hva forsiden viser, det er sterkt knyttet opp til hvordan Alyeska er konfigurert!

Diskusjon (Discussion)

Her kan man blant andre ting endre på om kommentarer fra besøkende må godkjennes eller ikke før de vises på nettsiden.

Media

Endringene man gjør her påvirker bl. Annet hvordan miniatyrbilder (thumbnails) vises når man vil publisere mange bilder i et innlegg. (Altså bygge et galleri)

Fortrolighet (Privacy)

Her fastslår man om man skal la søkemotorer søke gjennom nettstedet eller ikke.

Permalenker (Permalinks)

Dette punktet er detaljert forklart i begynnelsen av dokumentet, under *Wordpress -Det grunnleggende*

Kontakt (Plugin)

Innstillingene til et innstikk som gjorde det enkelt å lage et kontaktskjema på siden Kontakt oss.

Det var hele menyen slik den ser ut i dag!

Tips og Triks

Poste et innlegg med et galleri

Det er *veldig* enkelt å lage et innlegg med et galleri, hvor miniatyrbildene vises, og så popper originalbildet ut i full størrelse når man klikker på miniatyrbildet.

I innlegget:

- Klikk på **Last opp / sett inn**
- Last opp bilder
- Klikk på **Lagre alle endringer**
- Velge sortering og antall miniatyrbilder som skal vises på hver rad
- Klikk på **Sett inn galleri**

Jeg må nevne at jeg ikke har klart å finne ut hvordan man gjør dette med bilder som allerede er lastet opp og ligger i Mediabiblioteket.

Fine programmer til arbeid med nettsider

Filezilla Client (Filoverføring): <http://filezilla-project.org/>

FastStone Image Viewer (Bildebehandling, enkelt): <http://www.faststone.org/>

PhotoFiltre (Bildebehandling, avansert): <http://www.photofiltre.com/>

Notepad++ (Tekstbehandling): <http://notepad-plus-plus.org/download/v5.9.8.html>

HeidiSQL (For jobbing direkte i databasen): <http://www.heidisql.com/download.php>

Bildestørrelser (I temaet Alyeska)

	Bredde x høyde (i pixler)
• Slider Full bredde:	940×350
• Slider, når sidebar:	530×312
• 1/5 kolonnebredde:	200×125
• 1/4 kolonnebredde:	240×150
• 1/3 kolonnebredde:	320×200
• 1/2 kolonnebredde:	472×295
• Små miniatyrbilder:	195×195 (<i>Dette ordner Alyeska automatisk</i>)

Shortcodes i Alyeska

Shortcodes er et verktøy som gjør det enklere å formatere tekst og bilder. Shortcodes kan benyttes i sider og innlegg.

Hvordan bruke shortcodes

Shortcodes brukes der man skriver vanlig tekst (I området som ligner på Word når man er inne i sider eller innlegg.), og syntaksen er som følger:

`[shortcode]Et eller annet budskap[/shortcode]`

Her vises de forskjellige shortcodes:

Kolonner

Se <http://www.themebld.com/demo/alyeska/features/shortcodes/shortcodes-columns/> for detaljer.

1/3

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam tristique dignissim ante, at sagittis diam vestibulum nec. In hac habitasse platea dictumst.

`[one_third]`
`[/one_third]`

1/3

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam tristique dignissim ante, at sagittis diam vestibulum nec. In hac habitasse platea dictumst.

`[one_third]`
`[/one_third]`

1/3

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam tristique dignissim ante, at sagittis diam vestibulum nec. In hac habitasse platea dictumst.

`[one_third last]`
`[/one_third]`

2/3

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam tristique dignissim ante, at sagittis diam vestibulum nec. In hac habitasse platea dictumst. Nam tristique dignissim ante, at sagittis diam vestibulum nec. In hac habitasse platea dictumst.

`[two_third][two_third]`

1/3

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Nam tristique dignissim ante, at sagittis diam vestibulum nec. In hac habitasse platea dictumst.

`[one_third last]`
`[/one_third]`

1/4

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

`[one_fourth]`
`]`
`[/one_fourth]`

1/4

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

`[one_fourth]`
`]`
`[/one_fourth]`

1/4

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

`[one_fourth]`
`]`
`[/one_fourth]`

1/4

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

`[one_fourth last]`
`[/one_fourth]`

h]

h]

h]

1/2

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_half][one_half]

1/4

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fourth]
]
[one_fourth]
]

1/4

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fourth last]
[one_fourth]

1/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fifth]
[one_fifth]

1/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fifth last]
[one_fifth]

1/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fifth]
[one_fifth]

1/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fifth last]
[one_fifth]

1/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[one_fifth last]
[one_fifth]

2/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[two_fifth][two_fifth]

3/5

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit.

[three_fifth last][three_fifth]

1/6

1/6

1/6

1/6

1/6

1/6

[one_sixth][one_sixth].....

[one_sixth last][one_sixth]

Innleggvisning (kopiert fra temaets hjemmeside)

Se <http://www.themebld.com/demo/alyeska/features/shortcodes/shortcodes-display-posts/> for detaljer.

Post Grid

The post grid can be as simple or as complicated as you like. All options passed in are optional. You can find a full list of available options below.

Here you can see the exact code snippet used to display the post grid to the left:

```
[post_grid categories="portfolio" columns="3" rows="3"]
```

 <p>Vogue style photo of a handsome man</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>	 <p>Romantic photo of happy couple</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>	 <p>Young blonde sitting by the road</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>
 <p>Fashion style photo of an handsome man</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>	 <p>Portrait of a young beauty</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>	 <p>Vogue style photo of a young fashionable beauty</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>
 <p>Sexy couple on the party</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>	 <p>Young summer beauty</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>	 <p>Portrait of a beauty woman in stylish room</p> <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aliquam in mi ante. Curabitur feugiat interdum justo, vitae ultrices lorem luctus.</p> <p>Read More</p>

Optional arguments

- **categories:** Categories to include, category slugs (alias) separated by commas (no spaces!), or blank for all categories

- **columns:** Number of posts per row
- **rows:** Number of rows
- **orderby:** post_date, title, comment_count, rand
- **order:** DESC, ASC
- **offset:** Number of posts to offset off the start, defaults to 0
- **link:** Show link after posts, true or false
- **link_text:** Text for the link
- **link_url:** URL where link should go
- **link_target:** Where link opens - _self, _blank

Post List

The post list can be as simple or as complicated as you like. All options passed in are optional. You can find a full list of available options below.

Here you can see the exact code snippet used to display the post list to the left:

```
[post_list numberposts="3"]
```

The city is powering down for the night 13

Posted by admin - December 24, 2011 - Parent Category #

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec eget dolor augue. Nam ac dolor in augue vehicula semper vulputate at turpis. Integer malesuada dui sit amet lorem ullamcorper imperdiet sed enim lacus.

[Read More](#)
photo, skylight, tag5, tag6

Cheap cars can photograph well 0

Posted by admin - December 24, 2011 - Parent Category #

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec eget dolor augue. Nam ac dolor in augue vehicula semper vulputate at turpis. Integer malesuada dui sit amet lorem ullamcorper imperdiet sed enim lacus.

[Read More](#)
tag1, tag2, tag3

Vogue style photo of a handsome man 0

Posted by admin - October 15, 2011 - Portfolio

Optional arguments

- **categories:** Categories to include, category slugs separated by commas (no spaces!), or blank for all categories
- **thumbs:** Size of post thumbnails - default, small, full, hide

- **post_content**: Show excerpts or full content - default, content, excerpt
- **numberposts**: Total number of posts, -1 for all posts
- **orderby**: post_date, title, comment_count, rand
- **order**: DESC, ASC
- **offset**: Number of posts to offset off the start, defaults to 0
- **link**: Show link after posts, true or false
- **link_text**: Text for the link
- **link_url**: URL where link should go
- **link_target**: Where link opens - _self, _blank

Note: When you see “default” as an option, it’s referring to your default blog settings on your Theme Options page.

HTML

Se <http://www.themebld.com/demo/alyeska/features/shortcodes/shortcodes-html/> for detaljer

Knapper

Usage Instructions

You can insert a button into your page, post, or layout builder element like this:

```
[button link="http://google.com" color="black" size="small"]Button Text[/button]
```

Options

Required arguments

- **link**: The full URL of where you want the button to link

Optional arguments

- **color**: default, black, blue, brown, dark_blue, dark_brown, dark_green, green, mauve, orange, pearl, pink, purple, red, slate_grey, silver, steel_blue, teal, yellow, wheat, white
- **target**: _self, _blank, or lightbox
- **size**: small, medium, large
- **class**: Any CSS classes you want to add
- **title**: Title of link, will default to button's text

Lenker

- Forstå HTML: http://w3senteret.com/html5/html5_tags_liste.php
- Forstå CSS: <http://w3senteret.com/css/index.php>
- Wordpress plugins: <http://wordpress.org/extend/plugins/>
- Wordpress online manual: http://codex.wordpress.org/Main_Page
- Alyeska med videooversikt: <http://theforest.net/item/alyeska-responsive-wordpress-theme/164366>
- Alyeska Eksempelside: <http://demo.themebld.com/?theme=alyeska>